

שהתנאשו הבעלים ממנה, וזה שזכה במציאה קנה אותה, אם הקדים בה את חברו. וזהו שהקדוש ברוך הוא מראה לכל העולם ששת אלפי שנים ואחד חרב, והראה שבכל האלף הראשון שלטונו הקסד.

באלף השני שלטונו גבורה, שדרים בשתי דרגות - גבורים וחסידים, ובאלף השלישי שלטונו להיות דורו אנשי אמת. האלף הרביעי שלטונו נצח, והאלף החמישי שלטונו הוד, והיו עתידים להיות דורותם נביאים.

האלף הששי צדיק יסוד עולם. ואם חס ושלום במקום שדרגתם מחיבת אותם להיות צדיקים והם רשעים, כאלו העבירו עמוד הצדיק יסוד עולם מן העולם, ומחזירים את העולם לתהו ובהו, ושולט עליהם במקום הצדיק סמאל הרשע.

אף כן אם הדורות של נצח והוד הם רשעים במקום נביאי האמת - שולטים נביאי השקר. ואם דור שאמת לא מנהיגים בו באמת - מסתלקת מהם האמת, ושולט עליהם השקר. ואם לדורות הגבורה אין גבורה עומדים בפירץ - מסתלקת מהם הגבורה ושולט עליהם זר. ואחר ירדף אלף ושנים וניסו רכבה. ואם דור של חסידים לא מתנהגים בחסידות, שולט עליהם גולן שגול אותם.

וזהו שהראה לאדם כל הדורות והמנהיגים שלהם. אם נכאים הדורות ללכת אחריהם, הקדוש ברוך הוא מתנהג בהם באותה מדרגה טובה. ואם לא - מתנהג אדם לפי מעשיהם, במדרגה רעה. ומשום זה, (איכה ג) מפי עליון לא תצא הרעות והטוב. ובבב"ר דור נותן להם הטוב והרע

ואיהו דזכה במציאה קנה לה, אי אקדים בה לחברה. והאי איהו דקודשא בריה הוא אחזי לכל עלמא, שתא אלפי שנין וחד חרוב. ואחזי דבכל אלף קדמאה שולטנותה חסד.

באר"ף תנינא שולטנותה גבורה דרין בתרין דרגין גבורים וחסידים. ואלף תליתאה שולטנותה למהוי דרא דילה אנשי אמת. אלף רביעאה שולטנותה נצח. ואלף חמישאה שולטנותה הוד, והו עתידים למהוי דרין דלהו נביאים.

אר"ף שתיתאה צדיק יסוד עולם. ואם חס ושלום באתר דדרגא דילהון מחיב לון למהוי צדיקים ואנון רשעים, כאלו עברין עמוד צדיק יסוד עולם מעלמא, וחזרין עלמא לתהו ובהו, ושליט עליהו באתר דצדיק, סמאל הרשע.

אוף הכי אם דרין דנצח והוד רשיעיא באתר דנביאי האמת, שליטין נביאי השקר. ואם דרא דאמת לא מתנהגין ביה באמת, אסתלק מניהו אמת ושלטא עליהו שקר. ואם דרין דגבורה לאו גבורה עומדים בפירץ, אסתלק מניהו גבורה ושליט נוכראה עליהו, ואחד ירדף אלף ושנים וניסו רכבה. ואם דרא דחסידים לא מתנהגי בחסידות. שליט עליהו גזלן וגזיל לון.

והאי איהו דאחזי לאדם כל דרין ופרנסין דילהון. אם זכין דרין לאתנהגא אבתרייהו, קדשא בריה הוא מתנהג בהון בהווא דרגא טבא. ואם לאו מתנהג בהון כפום עובדייהו בדרגא בישא. ובגין דא. (איכה ג לח) מפי עליון לא תצא הרעות והטוב.

ובבב"ר דרא יהיב לון הטוב והרע כפום דרגא דדרא. ורזא דמלה (דברים ל טו) ראה נתתי

לפי מדרגת הדור. וסוד הדב"ר - (דברים ד) ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. וזהו שכתוב בתורה כל הדורות שיהיו עתידים להיות, אם זכו להתנהג.

והראיה לו פרנסים מצד של יצר הטוב, ופרנסים מצד של יצר הרע. אם זכו להנהיגה של פרנסים של יצר הטוב, מטה אותם כלפי חסד או גבורה, או אמת, או נביאים, או צדיק יסוד עולם, כפי השלטון של כל מדרגה. ואם מתנהגים בפרנסים רעים מצד של הרע, הקדוש ברוך הוא ידון אותם במדות רעות, בהפך של מדרגות טובות. וזהו שמראה להם פרנסים רשעים וצדיקים שכל דור. ולא שנאמר שגזר הקדוש ברוך הוא על הדורות להיות צדיקים או רשעים.

מיד ששמע המנוחה הקדושה ורבי יוסי דברים אלו, השתטחו לפניו אותו הזקן ואמרו, כעת התגלו דברים על ברוך. ולא נמצאה קשיה בעולם בשאלה זו. מיד עף אותו זקן. אמר המנוחה הקדושה, ודאי אדם הראשון היה אותו זקן, שאין פמזהו בכל הבריות בחכמה, ואין מדרגה של בן אדם בעולם כמדרגתו, [וכי אידך] שהוא קודם לכל הבריות. כך דמותו קודמת לכל הבריות.

(עכ"מ)

כך גם פננדם למטה, שנים עשר שבטים עומדים סביב המשכן בגן הזה, כל אחד מהם במקום הראוי לו. וכנגד הדרגה הזו עשה שלמה למטה ים שעומד על שנים עשר בקר, שלשה פונים צפונה, ושלשה פונים דרום, ושלשה פונים מזרח, ושלשה פונים מערב. והוא צדדיק דאמלי להאי ים, אקרי

מזרח, ושלשה פונים מערב. ומה הטעם נקראת הדרגה הזו למעלה ים?

אמא משום שהצדיק ההוא שממלא את הים הזה נקרא יום. זהו שכתוב ויקרא אליהם לאור

לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. והאי איהו דכתיב באורייתא. כל דרין דיהוון עתידים למהוי, אם זכו לאתנהגא. ואחזי ליה פרנסים מסטרא דיצור הטוב. ופרנסים מסטרא דיצור הרע. אי זכו

לאתנהגא בפרנסין דיצור הטוב. מטה לון כלפי חסד, או גבורה, או אמת, או נביאים, או צדיק יסוד עולם, כפום שלטנותיה דכל דרגא, ואם מתנהגין בפרנסין בישיין מסטרא דרע, קדשא בריה הוא ידון לון במדות בישיין. בהפוכא דדרגין טבין. והאי איהו דאחזי לון פרנסים רשעים וצדיקים דכל דרא. ולא דאתמר דגזר קדשא בריה הוא על דרין למהוי צדיקים או רשעים.

מיד דשמע בוצינא קדישא ורבי יוסי מלין אלין. אשתטחו קמיה הההוא סבא, ואמרו כען אתגליין מלין על בירורא. ולא אשתפח קושיא בעלמא בהאי שאילתא, מיד פרח ההוא סבא, אמר בוצינא קדישא, ודאי אדם קדמאה הוה האי סבא, דלית פנותיה בכל ברין בחכמתא, ולית דרגא דבר נש בעלמא פדרגיה, (וכי חיי) דאיהו אקדים לכל ברין. הכי דיוקניה אקדים לכל ברין. (עכ"מ).

כך גם פן לקבלהוון לתתא. י"ב שבטין קימין סחרני משפנא בהאי גוונא, כל חד מניהו בדוכתא דאתחזי ליה. ולקבל האי דרגא עבד שלמה לתתא ים עומד על שנים עשר בקר, ושלשה פונים צפונה, ושלשה פונים דרום, וג' פונים מזרח, וג' פונים מערב. והאי דרגא לעלא, מאי טעמא אקרי ים.

אמא בגין דההוא צדיק דאמלי להאי ים, אקרי

יום, וכתוב אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה. והוא מאיר בסוד של וא"ו של השם הקדוש, ואותו היום בסוד של כח השם הקדוש, שבו ממלא את הים הזה שנקרא ה"א התחתונה של השם הקדוש. זהו שכתוב כל הנחלים הלכים אל הים. וכל זה הדרגה של צדיק, משום שכל התפנוקים יוצאים ממנו.

מה זה הנחלים? אלו חמש הדרגות שעמו, שהולכים לים למלא אותו. והדרגה הזו נקראת פת שבע. וכשמאיר הצדיק הזה לדרגה הזו שנקראת שבעה שבועות שבע פעמים, אז גם העולם התחתון הדרגה הזו שנקראת הלכנה ששולטת בלילה. שנת הלכנה כמה גדולה? שלש מאות ששים וחמשה ימים, וארבעים ותשעה שבועות מהם פנגד הדרגה הזו של הים שלמעלה שיהא מקבלת ממנו.

נשארו שנים עשר ימים פנגד שנים עשר שבטים המקיפים את היום הזה לשמר את משמרת המשכן, והכל כפי להראות הכח העליון. ועל זה כתוב כל הנקרא בשמי, זו דרגת הצדיק שהוא מאיר בפת של שמו הקדוש. זהו שכתוב ולכבודי בראתיו, זה ים החכמה שנקרא פבוד.

יצרתיו, זה סוד של היום למטה שהוא פנגד כל שלמעלה. אף עשיתיו, זו הלכנה שלמטה. ועל זה כתוב יוצר אור ובורא חשך, הדרגה של השמש והלכנה. אז פשמתחברים, עושה שלום במרומיו, ואז שלום לעולם. זהו שכתוב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. ואז היחוד למעלה והיחוד למטה, שלום למעלה ושלום למטה, שנאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב.

הוא דכתוב ויקרא אלהים לאור יום. וכתוב אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה. והוא נהיר ברזא דוא"ו דשמא קדישא. והוא יום ברזא דחילא דשמא קדישא, דבה אמלי להאי ים דאקרי ה"א תתאה דשמא קדישא. הדיא הוא דכתוב כל הנחלים הלכים אל הים. וכל דיא דרגא דצדיק בגין דכל תפנוקין מנה נפקין.

מאי הנחלים, אליו חמש דרגין דעמה הולכים אל הים לממלי ליה. והאי דרגא אקרי פת שבע. וכד נהיר האי צדיק להאי דרגא דאקרי צדק, להאי דרגא דאקרי שבעה שבועין שבעה זמנין, פדין עלמא תתאה נמי האי דרגא דאקרי סיהרא דשלטא בליליא, שנת הלכנה כמה סגי שנ"ה יומין וארבעין ותשע שבועין, מנהון לקבל האי דרגא דים דלעלא, דאיהי מקבלא מנה.

אשתארו י"ב יומין לקבל י"ב שבטין דסחרני האי יומא, למטר מטרת משפנא וכלא לאחזאה חילא עלאה. ועל דיא פתיב כל הנקרא בשמי, דיא דרגא דצדיק, דאיהו נהיר בחילא דשמה קדישא, הדיא הוא דכתוב ולכבודי בראתיו, דיא ימא דחכמתא דאקרי פבוד.

יצרתיו דיא רזא דיום לתתא דאיהו לקבל כל דלעלא. אף עשיתיו דיא סיהרא דלתתא. ועל דיא פתיב יוצר אור ובורא חשך, דרגא דשמשא וסיהרא. פדין פד אתחברו עשה שלום במרומיו, וכדין שלמא לעלמא. הדיא הוא דכתוב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. וכדין יחודא לעלא ויחודא לתתא שלמא לעלא ושלמא לתתא. שנאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב. (דף קמב ע"ב).

מִשְׁנָה. בְּטֹהַר, בְּרֹאשׁ רְצוֹן
הַמֶּלֶךְ, חֻקֵּי תְשׁוּעָה חֻקוּקִים
בְּגִלְגָּלֵי הַטְּהוֹרִים, וְאֶחָד טְמִיר
וְלֹא יְדוּעַ. חֻקֵּי חֻקוּקִים וְהִכָּה
לְתוֹךְ מְאוֹר אֶחָד וְיֵצֵא אֶחָד מִמֶּנּוּ
שֶׁל רְצוֹן אֶחָד טְמִיר בְּטְמִירוֹת,
יְדוּעַ וְלֹא יְדוּעַ. כֹּל הַהִשְׁפָּל בּוֹ
חֹזֵר לְאַחֹר. קָטָן הוּא, וּמִתּוֹךְ
קִטְנוּתוֹ הוּא טְמִיר בְּסִתְרוֹ שֶׁל
מְעִיו וְלֹא יְדוּעַ. כֹּל הַהִרְהוּרִים בּוֹ
מְשֻׁבְּשִׁים, שְׂבִים וְחֹזְרִים וְאִין
נִדְבָקִים. נִסְתָּרִים בּוֹ שְׁלִשִׁים
וּשְׁתַּיִם עֵינַיִם, וְהֵם עֵינַיִם שֶׁלֹּא
פְּתוּחוֹת. רְשׁוּמוֹת הֵן בְּרֹשֶׁם קָטָן,
עוֹלִים בּוֹ הַהִרְהוּרִים וּמְעֻשִׁים וְלֹא
גֹלָה טְעֻמֵיהֶם. כּוֹנֵס אוֹתָם בְּשׁוּעָה
שְׁנוֹרְקוֹ, וּבְשׁוּעָה שֶׁהִתְכַּנְּסוּ זוֹרֵק
אוֹתָם. מְצֻטְרִים בּוֹ צִיּוּרִים
נִסְתָּרִים וְלֹא גְלוּיִים.

חֻקֵּי חֻקֵּי חֻקֵּי וּמִפְּהָ יוֹצֵא ב'
אֶחָד שֶׁלֹּמֶטָה שְׁסוּבָב סְבִיב סְבִיב
וּפּוֹרֵחַ בְּאוֹר. מִכָּה בְּמִגְדָּל,
וּמִסְתַּבֵּב הַהִיכָל מִתּוֹךְ הָאוֹר
הַפּוֹרֵחַ. בּוֹ שְׁמִים צִיּוּרִים
הָאֲמִנִים בְּכָל כְּלֵי הַפֶּסֶף וְהֵב
וּנְחֻשֶׁת. הוֹלֵךְ וְנִסְתָּר וְלֹא נִשְׁמַע
קוֹלוֹ הַחֻצָּה. מִבְּפָנַיִם בְּמְעִיו
נִשְׁמַע קוֹל שֶׁלֹּא נוֹדָע.

וְאוֹתוֹ הַקּוֹל יוֹצֵא מִסוּף הָעוֹלָם
וְעוֹד סוּף הָעוֹלָם, עוֹלָה וְיוֹרֵד,
הוֹלֵךְ וְעוֹמֵד. הָעֵינַן אֵינָה שׁוֹלְטָת
לְרֹאוֹת. בְּשׁוּעָה שְׁמִתְכַּפֶּסֶה מִתְגַּלָּה,
וּבְשׁוּעָה שְׁמִתְגַּלָּה מִתְכַּפֶּסֶה.
בְּסִתְיִמַת הָעֵינַיִם רוֹאִים אוֹתוֹ.
בְּאִטְיִמַת הָאֲזָנַיִם שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ.
בְּפִתְיִחַת הָעֵינַיִם מְכַסִּים אוֹתוֹ,
וְלֹא יְדוּעַ, עַד שְׁמוֹדְמָנִים לְשַׁלְחָנוֹ
צְדִיקֵי אֲמַת לְאֶכָּל.

חֻקֵּי תוֹךְ חֻקֵּי שֶׁל צִיּוּר, יוֹצֵא
ג' שְׁמִתְכַּפֶּסֶה הַחֹשֶׁן וְהָאֶפֶד, מְזוֹר
בְּאֲבָנָיו. מִתְגַּלָּה בְּיוֹם וּמִתְכַּפֶּסֶה
בְּלֵילָה. יוֹצֵא פֶּעַם אַחַת וּמִתְחַרֵּט
וּנְגִנָּו, עַד שְׁבָאָה ו' שְׁאוּחֻזֹת בּוֹ,
וּמִתְפִּיֵס וְשֶׁב לְמִקוּמוֹ, וְאִינוֹ

מִתְנִיתִין בְּטְהִירוֹ בְּרִישׁ הוֹרְמָנוּתָא דְּמִלְפָּא,
גְּלִיף תְּשׁוּעָה גְּלִיפִין בְּגִלְגָּלֵי טְהוֹרִין,
וְחַד טְמִיר וְלֹא יְדוּעַ. גְּלִיף גְּלִיפִין וּבְטֹשׁ גּוֹ
בוּצִינָא חֲדָא, וְנִפְיָא אֶחָד הַיִּמְנּוֹ דְּחַד
הוֹרְמָנוּתָא טְמִיר בְּטְמִירוֹ יְדוּעַ וְלֹא יְדוּעַ. כֹּל
סוּכְלָתְנּוּ בִּיהַ הֲדָרָא לְאַחֹרָא. זְעִיר הוּא, וּמִגּוֹ
זְעִירוּתָא דִּילָה טְמִיר בְּסִתְיִמוֹ דְּמְעוּי וְלֹא יְדוּעַ.
כֹּל הַרְהוּרִין בִּיהַ מְשֻׁבְּשִׁין, תְּבִין וְהִדְרָן וְלֹא
אֲתִדְבָקוּ. בִּיהַ סְתִימִין תְּלָתִין וְתָרִין עֵינַיִן, אֲנּוּן
עֵינַיִן לֹא פְּתִיחָן. רְשִׁימָן אֲנּוּן בְּרִישִׁימוֹ זְעִיר.
בִּיהַ סְלָקִין הַרְהוּרִין וְעוֹבְדִין וְלֹא גְּלִי טְעֻמֵיהוּ.
כְּנִישׁ לּוֹן בְּשַׁעֲתָא דְּאִזְדְּרִיקוּ, וּבְשַׁעֲתָא
דְּאֲתַפְּנִישׁוּ זְרִיק לּוֹן. בִּיהַ מִתְצַיֵּרִין צִיּוּרִין
סְתִימִין וְלֹא גְּלִין.

גְּלִיף גְּלִיפִין וּבְטֹשׁ וְנִפְקָ ב' חַד דְּלִתְתָּא
דְּסַחְרָא. סַחְרָא סַחְרָא וּפְרָחָא בְּאוֹרָא.
בְּטֹשׁ בְּמִגְדָּלָא וְאֲסַתְחַר הַיְכָלָא מִגּוֹ אוֹרָא
דְּפְרָחָא, בִּיהַ שׁוֹן צִיּוּרִין אֲמִנִין בְּכָל מְאִנֵי
כְּסָף וְדֹהַב וּנְחָשָׁא. אֲזֵלָא וְאֲתַטְמְרָא וְלֹא
אֲשַׁתְמַע קוֹלָה לְבַר. לְגוֹ בְּמְעוּי שְׁמִיעַ קוֹל דְּלֹא
אֲתִידָע.

וְתַהוּא קוֹלָא נִפְיָא מְסִיפֵי דְּעֻלְמָא עַד סִיפֵי
דְּעֻלְמָא, סְלָקָא וְנַחְתָּא אֲזֵלָא וְקִימָא,
עֵינָא לֹא שְׁלֵטָא לְמַחְמֵי בְּשַׁעֲתָא דְּאֲתַפְּסֵי
אֲתַגְּלִיא, וּבְשַׁעֲתָא דְּאֲתַגְּלִיא אֲתַפְּסֵי. בְּסִתְיִמוֹ
דְּעֵינַיִן חֲמָאן לִיהַ. בְּאִטְיִמוֹ דְּאוֹדְנִין שְׁמִיעִין
לִיהַ. בְּפִתְיִחוֹ דְּעֵינַיִן אֲתַפְּסֵי לִיהַ. וְלֹא יְדוּעַ
עַד דְּאִזְדְּמִין לְפִתְוּרָה זְכָאֵי קְשׁוּט לְמִיכָּל.

גְּלִיף גּוֹ גְּלִיפָא דְּצִיּוּרָא וְנִפְקָ ג' דְּאֲתַפְּסֵי
חוּשְׁנָא וְאֶפּוּדָא. מְזוֹרָא בְּהַמְיִנָּא. אֲתַגְּלִי
בִּמְמָא וְאֲתַפְּסֵי בְּלִילָה. נִפְקָ זְמָנָא חֲדָא
וְאֲתַחְרֵט וְאֲגִנִּיז, עַד דְּאֲתִי ו' אֲחִיד בִּיהַ
וְאֲתַפִּיֵס וְתַב לְדוּכְתָהּ, וְלֹא בְּעֵי לְאֲתַגְּלִיאַה